

PAPER DETAILS

TITLE: COVID-19 Pandemi Sürecinde Oyun Etkinlikleri: Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bakis
Açısından Bir Degerlendirme

AUTHORS: Hilal YILMAZ,Rengin ZEMBAT

PAGES: 45-55

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3175574>

COVID-19 Pandemi Sürecinde Oyun Etkinlikleri: Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bakış Açısından Bir Değerlendirme*

Play Activities in the COVID-19: An Evaluation from the Perspective of Preschool Teachers

Hilal YILMAZ^{ID}, Rengin ZEMBAT^{ID}

ÖZ

Amaç: Araştırmanın amacı COVID-19 pandemi sürecinde eğitim ve öğretim faaliyetlerine yüz yüze ve uzaktan eğitim yoluyla devam eden okul öncesi öğretmenlerinin bu süreçteki oyun etkinlikleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesidir.

Yöntem ve Araçlar: Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz tekniği ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubu 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında öğretmenlik yapan okul öncesi öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Pandemi Süreci Oyun Etkinlikleri Formu” kullanılmıştır. Araştırmada okul öncesi öğretmenlerin pandemi sürecindeki oyun etkinlikleri uygulamaları hakkındaki görüşleri anket formları aracılığıyla toplanarak betimlenmiştir.

Sonuçlar: Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenleri pandemi sürecinin hem yüz yüze eğitim aşamasında hem de çevrimiçi eğitim aşamasında oyun etkinliklerine çoğunlukla yer verdiklerini ifade etmişlerdir. En çok zorlandıkları unsurlar incelendiğinde yüz yüze eğitimde mesafe unsuru, çevrimiçi eğitim sürecinde ise teknik sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Oyun etkinliklerinin yüz yüze eğitim aşamasında en kolaylaştırıcı unsur sınıf mevcudunun azlığı iken, çevrimiçi eğitim sürecinde veli desteğidir. Son olarak öğretmenlerin pandemi sürecindeki oyun etkinlikleri esnasında en çok başvurdukları kaynakların internet tabanlı kaynaklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, okul öncesi öğretmeni, oyun, oyun aktiviteleri

ABSTRACT

Purpose: The aim of the research is to examine the opinions of preschool teachers, who continued their education and training activities through face-to-face and distance education during the COVID-19 pandemic process, about the game activities in this process.

Method and Materials: This research was carried out with the descriptive analysis technique, one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of pre-school teachers. In the research, the opinions of preschool teachers about the practice of play activities during the pandemic process were collected and described by means of questionnaires.

Results: As a result of the research, preschool teachers stated that they mostly included game activities in both face-to-face education and online education stages of the pandemic process. When the elements they had the most difficulty with were examined, it was determined that they faced distance in face-to-face education and technical problems in online education. In the face-to-face education phase of game activities, the most facilitating factor was the small size of the classroom, while was the support of the parents in the online education process.

Keywords: COVID-19, play, play activities, preschool teacher

* Bu çalışma, 24-25 Mart 2021 tarihlerinde Sakarya Üniversitesi'nde gerçekleştirilen Uluslararası Erken Çocukluk Dış Mekan Uygulamaları Kongresi'nde (ICECOP) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Sorumlu Yazar/Correspondence Author: Hilal YILMAZ (Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

E-posta/E-mail: yilmazhilal@artvin.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 29.05. 2023

Kabul Tarihi/Accepted: 16.07.2023

Ç. Yayınlanma Tarihi/Online Published: 31.07.2023

GİRİŞ

Oyun, ‘doğanın çocuklar için stresle başa çıkma yolu’ olarak tanımlanmıştır (Elkind, 2009). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Madde 31’de oyuna yönelik şu ifade yer almaktadır. “Taraf Devletler, çocuğun dinlenme, boş zaman değerlendirme, oynama ve yaşına uygun eğlence (etkinliklerinde) bulunma ve kültürel ve sanatsal yaşama serbestçe katılma hakkını tanırlar (Resmi Gazete). Eberle’ye göre oyun oldukça geniş bir konu, insan deneyimi açısından zengin, zaman ve mekana göre değişen çeşitli uğraşları barındırmaktadır (Eberle, 2014). Aslında oyun, kültürel farklılıklara rağmen her medeniyette var olan çocuklarda evrensel, içsel bir aktivite olarak kabul edilir (Haight vd., 2014).

Çocuğun yaşamında çok çeşitli biçimlerde yer alabilen oyun ve oyun oynama aslında çocuğun bir keşif alanıdır. Bu keşif süreci oldukça geniş kapsamlı ve uzundur. Elbette teknolojinin gelişimi ile beraber oyunların türlerinde, içeriklerinde de çeşitli değişimler yaşanmaktadır. Eskiden açık havada, sokak aralarında oynanan oyunlar günümüzde evde, kapalı alanlarda ve daha çok teknolojik araç gereçlerle gerçekleştirilmektedir (Tuğrul vd., 2014). COVID-19 pandemi süreciyle birlikte artık okullarda da eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kullanılan teknolojik cihazlar çocukların yaşamında daha çok yer almaya başlamıştır. COVID-19 salgını sırasında çocukların günlük yaşamlarında meydana gelen değişikliklerle birlikte oyunun da değiştiği görülmektedir. Okulların kapanması, ev hapsi, sosyal mesafe ve açık hava etkinliklerine erişimin olmaması veya sınırlı olması nedeniyle çocuklar için öğrenme ve oyun oynama fırsatlarının azalmasına ilişkin konular gündeme gelmiştir (UNESCO; Russell ve Stenning, 2020).

Hiç şüphe yok ki tüm bu süreç çocukların gelişiminde ve davranışlarında çeşitli değişimlere neden olmaktadır (Jones, 2020). Buna rağmen tartışılmaz bir gerçek ise oyunun ve oyun oynamanın çocuğun yaşamında her daim üstün yerini koruduğudur. Ayrıca oyun, küresel COVID-19 krizi sırasında çocukların gelişimini ve öğrenmesini desteklemede çok önemli bir role sahiptir. Aileden sonra en önemli rolü üstelenen okul öncesi öğretmenleri pandemi sürecinde devam ettirdikleri eğitimlerinde çocukların oyunlarını, oyun etkinlik uygulamalarını desteklemekte ve bu süreci çocuklar için daha verimli hale getirmeyi amaçlamaktadırlar (Kourti vd., 2021). Bu süreçte çocukların yaşantılarında meydana gelen değişiklikler ve pandemi sürecinin etkisinin oyunlara da yansıdığı görülmektedir.

Okul öncesi dönemde oyun etkinliklerinin planlanması ve uygulanmasında yer alan öğretmenlerin oyuna yönelik algı, düşünce ve davranışları çocukların oyun etkinliklerine katılımını etkilemektedir (Rentzou vd., 2019). Alanyazındaki çalışmalar incelendiğinde pandemi öncesi süreçte okul öncesi dönem çocukları ve öğretmenlerinin oyun ile ilgili görüşlerinin incelendiği pek çok çalışma ile karşılaşılabilir (Davies, 1997; Güler, & Demir, 2016; Özdemir, & Ramazan, 2014; Sandberg, 2002; Sandberg, & Pramling-Samuelsson, 2005; Tuğrul, Metin Aslan, Ertürk, & Özen Altınkaynak, 2014). COVID-19 pandemi sürecinde okul öncesi dönemdeki oyun etkinliklerinin incelendiği çalışmalara bakıldığında ise; Menteş ve Sarıbaş (2022) çocukların COVID-19 sürecindeki açık hava oyunlarını ebeveyn görüşlerine göre incelemişlerdir. Çavğa (2021) ebeveynlerle yaptığı görüşmelerle çocukların oyun ve etkinlik tercihlerini incelemiştir. Elmaslar (2022) COVID-19 sürecinin çocukların oyunlarına etkisini öğretmenlerin görüşlerine göre incelemiştir. Bu çalışmada Elmaslar (2022) 137 okul öncesi öğretmeni ile anket formu aracılığıyla veriler elde etmiştir. Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin çocuklara açık alanda ortalama 40 dakika oyun oynama fırsatı sundukları, mevsim şartlarının önemli bir yer kapladığı ve geriye kalan katılımcıların imkânı olmaması sebebiyle çocuklara açık havada oyun oynama fırsatı sunamadıkları tespit edilmiştir. Bu süreçte sınıf içerisinde çocukların oyun oynayabilmelerini sağlayabilmek için farklı yollar deneyen katılımcıların dışında sınıfın fiziki yapısının yetersizliğinden dolayı alternatifler denemeyen katılımcıların da bulunduğu tespit edilmiştir. Çoğunlukla okul öncesi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarla etkileşimlerinde azalma olduğu görülürken, aile ile iş birliği içerisinde olmaya gayret gösterdikleri ve TRT EBA, WhatsApp gibi platformların tercih edildiği tespit edilmiştir. Toplam 50 katılımcı, çocuklarının oyun süresinde azalma gözlemlerken, 36 katılımcı ise çocuklarının oyun oynama sürelerinde artış gözlemlediğini belirtmiştir. Genel olarak çocukların COVID-19 sürecinden önemli bir boyutta etkilendiğini, bu etkilenmenin oyunlarına da yansıdığı belirlenmiştir. O’Keeffe ve McNally (2021), İrlanda’da 310 okul öncesi öğretmeni ile öğretmenlerin pandemi sürecinde oyuna ilişkin bakış açılarını belirlemek amacıyla bir çalışma yürütmüşlerdir. Çalışmanın sonucunda Öğretmenlerin %82’si uzaktan öğretim ve evde eğitim sırasında ebeveynlere oyun stratejileri önerdiğini ve neredeyse tüm öğretmenlerin okul yeniden açıldığında oyunu pedagojik bir strateji olarak kullanmayı düşündükleri ortaya konulmuştur. Ayrıca öğretmenler, oyunun küçük çocukların sosyal-duygusal gelişimini, öğrenmesini ve okula dönüşünü desteklemede önemli bir pedagojik araç olduğunu belirtmişlerdir.

Tüm bu nedenlerden dolayı çocukların anne-babalarından sonra onların en yakını olan okul öncesi öğretmenlerinin yüz yüze ve çevrimiçi eğitim sürecinde oyun etkinlikleri ve uygulamalarına yönelik görüşlerinin tespit edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Okul öncesi öğretmenlerin bu süreçteki oyun etkinliklerine yönelik görüşlerinin tespit edilmesi

daha sonraki dönemlerde oluşturulacak eğitim programlarının ve çocuklara yönelik eğitim faaliyetlerinin içeriklerinin düzenlenmesine önemli katkılar sunacaktır. Bu araştırmadan elde edilecek sonuçlar vasıtasıyla okul öncesi öğretmenlerinin etkinlik planlama ve uygulama süreçlerindeki gereksinimleri tespit edilerek muhtemel sorunların çözümüne yönelik adımlar atılacaktır. Tüm bu nedenlerden dolayı bu araştırmanın amacı COVID-19 sürecinde eğitim ve öğretim faaliyetlerine yüz yüze ve uzaktan eğitim yoluyla devam eden okul öncesi öğretmenlerin bu süreçteki oyun etkinlikleri uygulamaları hakkındaki görüşlerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analizine yer verilmiştir.

Araştırma Deseni

Okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecindeki oyun etkinlikleri uygulamaları ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yürütülen bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz tekniği ile yürütülmüştür. Betimsel analiz, araştırmanın kuramsal çerçevesinin önceden belli olduğu durumlarda benimsenen analiz biçimidir. Bu yaklaşımda amaç görüşme ve gözlem sonucu elde edilen verilerin düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında İstanbul ili Kadıköy, Üsküdar, Eyüp ve Kağıthane ilçelerindeki okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile seçilen 19 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubuna ait demografik bilgilere Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1: Çalışma grubuna ait demografik bilgiler

Demografik Bilgiler		<i>n</i>
Cinsiyet	Kadın	19
	Erkek	-
Yaş	24-30 yaş	8
	31-37 yaş	9
	38 ve daha üzeri yaş	2
Kurum türü	Bağımsız anaokulu	3
	Anasınıfı	16
Gelir düzeyi	Alt	3
	Orta	16
	Üst	-
Mesleki kıdem	0-3 yıl	3
	4-7 yıl	5
	8-11 yıl	9
	12 ve daha fazla yıl	2
Öğrenim durumu	Lisans	16
	Yüksek lisans	3
Toplam		19

Tablo 1 incelendiğinde çalışma grubundaki öğretmenlerin tamamının kadın, dokuzunun 31-37 yaş aralığında olduğu, çoğunluğunun anasınıfında görev yaptığı, orta gelir düzeyine sahip oldukları, dokuzunun 8-11 yıl mesleki kıdemi olduğu ve çoğunluğunun lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen “COVID-19 Süreci Oyun Etkinlikleri Formu” kullanılmıştır. Form oluşturulmadan önce pandemi sürecinde öğretmenlerin oyun etkinlikleri ile ilgili olası sorunları incelenmiş ve alanyazın taraması yapılmıştır. Alanyazın taraması yapıldıktan sonra okul öncesi öğretmenleri için 13 sorudan oluşan “COVID-19 Süreci Oyun Etkinlikleri Formu” hazırlanmış, formların güvenilirliği ve kapsam geçerliği için 7 alan uzmanının **görüşü alınarak** hesaplanmıştır. Yapılan Lawshe analizi sonucunda formdaki soruların kapsam geçerlik değerlerinin .71-1 arasında olduğu hesaplanmıştır. Dolayısıyla hiçbir soru çıkarılmamıştır. Anket formunda öğretmenlerin demografik özellikleri için altı soru, pandemi sürecindeki oyun etkinliklerini uygulama durumlarını belirlemeye yönelik ise yüz yüze ve çevrimiçi uygulama soruları ayrı ayrı olarak yedi açık uçlu olmak üzere toplam 13 soru yer almaktadır. Yüz yüze ve çevrimiçi uygulamalara yönelik sorulara verilen yanıtlar bulgular sunulurken aynı tabloda belirtilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamında Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu’ndan 25.02.2021 tarih ve E-18457941-050.99-4979 sayılı etik kurul onayı alınmıştır. Veriler 26.02.2021-10.03.2021 tarihleri arasında çevrimiçi ortamda toplanmıştır. Anket formu çevrimiçi ortamda hazırlanmış ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğretmenlere mail gönderilerek ulaştırılmıştır. Veri toplama sürecinde öğretmenlere, COVID-19 pandemisi nedeniyle hem uzaktan hem de yüz yüze oyun uygulamalarını dikkate alarak anket formunu doldurmaları gerektiği belirtilmiştir. Anket formundan elde edilen veriler, betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Betimsel analizde veriler, önceden belirlenmiş temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analizin amacı, okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış şekilde bulguları sunabilmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Çevrimiçi ortamdaki veriler araştırmacılar tarafından uygun temaların altına kodlamışlardır. Ardından kodlayıcı güvenilirliği hesaplanmış; kodlarla ilgili %86 görüş birliği sağlanmıştır. Görüş birliğinin %70’in üzerinde olması güvenilirlik için yeterli kabul edilmektedir. Bulguların desteklenmesi ve geçerlik için önemli olduğundan (Yıldırım ve Şimşek, 2011) öğretmenlerin yanıtlarından doğrudan alıntılara bulgular başlığı altında yer verilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde okul öncesi öğretmenlerinin COVID-19 pandemisi sürecinde oyun etkinliklerine yönelik görüşlerinden elde edilen verilere ait betimsel analiz sonuçlarına yer verilmektedir.

Tablo 2: Oyun etkinliklerini gerçekleştirme sıklığı

	Yüz yüze	Çevrimiçi
	<i>f</i>	<i>f</i>
Çoğunlukla	9	7
Her zaman	7	6
Ara sıra	3	6

Tablo 2’de okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini gerçekleştirme sıklığına yer verilmektedir. Buna göre yüz yüze eğitim sürecinde 9 öğretmen oyun etkinliklerine çoğunlukla, 7 öğretmen her zaman ve 3 öğretmen ise ara sıra yer verdiklerini belirtmişlerdir. Çevrimiçi eğitim sürecinde ise 7 öğretmen oyun etkinliklerine çoğunlukla, 6 öğretmen her zaman ve 6 öğretmen ise ara sıra yer verdiklerini belirtmişlerdir. Bu bulguya göre öğretmenlerin çevrimiçi eğitim sürecinde oyun etkinliklerini gerçekleştirme sıklığının azaldığı söylenebilir.

“Yüz yüze eğitim sürecinde çoğunlukla açık havada oynanan oyunları tercih ettim.” (Ö1)

“Çevrimiçi eğitim sürecinde ara sıra da olsa oyun etkinliği yaptım.” (Ö4)

Tablo 3: Oyun etkinlikleri esnasında en zorlanılan unsurlar

Öğretim türü		f
Yüz yüze	Maske	16
	Mesafe	14
	Sınırlı alan	12
Çevrimiçi	Teknik sorunlar	17
	Etkileşim kuramama sorunu	15
	Çevrimiçi oyun yetersizliği	14

Tablo 3’te okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinlikleri esnasında en çok zorlandıkları unsura yer verilmektedir. Buna göre yüz yüze eğitim sürecinde 16 öğretmen maske, 14 öğretmen mesafe ve 12 öğretmen ise sınırlı alan unsurlarında zorlandıklarını belirtmişlerdir. Çevrimiçi eğitim sürecinde ise 17 öğretmen teknik sorunlar, 15 öğretmen etkileşim kuramama sorunu ve 14 öğretmen ise çevrimiçi oyun yetersizliği unsurlarında zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bu bulguya göre öğretmenlerin yüz yüze eğitimde en çok maske sorunu, çevrimiçi eğitim sürecinde ise en çok teknik sorunlar yaşadıkları söylenebilir.

“Maske dolayısıyla benim ve öğrencilerin yüz ifadelerinin anlaşılabilmesi.” (Ö5)

“Teknik yetersizlikler (internet hızından dolayı görüntünün donması; zaman zaman ses gitmemesi, telefondan bağlanmaya çalışan öğrencilerin olması).” (Ö7)

Tablo 4: Oyun etkinlikleri esnasında en kolaylaştırıcı unsurlar

Öğretim türü		f
Yüz yüze	Sınıf mevcudu azlığı	12
	Açık alan varlığı	10
	Çocukların istekli olması	10
Çevrimiçi	Veli desteği	15
	Planlama/Hazırlık	13
	Öğretmenler arası işbirliği	9

Tablo 4’te okul öncesi öğretmenleri için oyun etkinlikleri esnasında en kolaylaştırıcı unsura yer verilmektedir. Buna göre yüz yüze eğitim sürecinde 12 öğretmen sınıf mevcudunun azlığı, 10 öğretmen açık alan varlığı ve 10 öğretmen ise çocukların istekli olmasını kolaylaştırıcı unsur olarak belirtmişlerdir. Çevrimiçi eğitim sürecinde ise 15 öğretmen veli desteği, 13 öğretmen planlama/hazırlık ve 14 öğretmen ise öğretmenler arası işbirliğinin kolaylaştırıcı unsur olduğunu belirtmişlerdir. Bu bulguya göre öğretmenler için yüz yüze eğitimde en kolaylaştırıcı unsur sınıf mevcudunun azlığı iken çevrimiçi eğitim sürecinde veli desteğidir.

“Sınıf mevcudumun 14 olup gelen 12 öğrenci olması; öğrenci sayısının normale göre az olması.” (Ö11)

“Velilerin çocuklara yardımcı olmak için hazır bulunmaları.” (Ö18)

Tablo 5: Oyun etkinliklerini oluştururken en çok başvurulacak kaynaklar

Kaynaklar	f
Sosyal medya (Instagram/Pinterest)	15
Youtube	12
Diğer öğretmenler	10

Tablo 5’te okul öncesi öğretmenlerinin yüz yüze ve çevrimiçi eğitim sürecinde oyun etkinliklerini oluştururken en çok başvurdukları kaynaklara yer verilmektedir. Buna göre 15 **öğretmen** sosyal medya (Instagram/Pinterest), 12 **öğretmen** Youtube ve 10 öğretmen ise diğer öğretmen meslektaşlarını kaynak olarak kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu bulguya göre öğretmenlerin oyun etkinliklerini oluşturmak için en çok kullandıkları kaynağın sosyal medya olduğu söylenebilir.

“Instagramda diğer öğretmenler tarafından uzaktan eğitimde uygulanmış örnekler.” (Ö14)

“Zümre öğretmenler grubu.” (Ö6)

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Okul öncesi öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde yüz yüze ve çevrimiçi eğitim aşamasında oyun etkinlikleri uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelendiği bu araştırmanın sonuçları şunlardır: Okul öncesi öğretmenleri pandemi sürecinin hem yüz yüze eğitim aşamasında hem de çevrimiçi eğitim aşamasında oyun etkinliklerine çoğunlukla yer verdiklerini ifade etmişlerdir. Tuğrul vd. (2014) yürüttüğü çalışmada da öğretmenlerin oyun etkinliklerine sıkça yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Oyun, okul öncesi dönemde çocuğun yaşamında önemli bir yer tutmaktadır. Oyun etkinliklerine sıkça yer verilmesi çocuğun tüm gelişim alanlarında desteklenmesi açısından son derece önemlidir (Sandberg, 2002). Bununla birlikte Elmaslar (2022) okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde çocuklara açık alanda ortalama 40 dakika oyun oynama fırsatı sunduklarını, mevsim şartlarının önemli bir yer kapladığını ve geriye kalan katılımcıların imkânı olmaması sebebiyle açık havada oyun oynama fırsatı sunamadıklarını tespit etmiştir. Okul öncesi öğretmenleri sınıfın fiziki yapısı nedeniyle çocuklarla yeterince oyun oynamadıklarını belirtmişlerdir. Mevcut araştırmanın sonucunda öğretmenlerin oyun etkinliklerine çoğunlukla yer vermesinin nedeninin öğretmenlerin oyunun çocuğun yaşamındaki önemine yönelik farkındalıkları olduğu düşünülmektedir. Çocukların pandemi sürecini oyun etkinlikleri ile geçirmesinin onların gelişimleri için faydalı olacağını düşünmelerinden kaynaklanabilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin en çok zorlandıkları unsurlar incelendiğinde yüz yüze eğitimde mesafe unsuru, çevrimiçi eğitim sürecinde ise teknik sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir. COVID-19 virüsünün bulaşma şeklini önleme yolları dikkate alınarak uyulması gereken kurallar arasında yer alan mesafe çocukların yüz yüze oyun oynama sürecini olumsuz etkilemiştir. Bu süreçte sosyal mesafeye uygun oyunların geliştirilmesi gerekli görülmektedir. Benzer şekilde Yıldız ve Şahin’in (2022) okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini incelediği çalışmada öğretmenlerin yüz yüze eğitimde etkinlikleri uygularken çocuklar arasındaki mesafeyi düzenlemekte sorun yaşadıkları tespit edilmiştir. Ateş Özdemir ve Yıldırım (2022) pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenlerin yüz yüze eğitimde yaşadıkları sorunları inceledikleri araştırmanın sonucunda da kalabalık sınıflarda hijyen ve mesafe kuralına uymanın en önemli sorun olduğu ortaya konulmuştur (Ateş Özdemir ve Yıldırım, 2022). Bununla birlikte çevrimiçi eğitim sürecinde 21. yüzyıl içerisinde yaşanan teknik sorunların bu süreci daha da olumsuz etkilediği ve pek çok gelişmiş ülkede internet problemlerinin olmadığı bilinmektedir (Benlagha, N., & Hemrit, W. (2020). Öte yandan Avcı ve Akdeniz’in (2021) de çalışmalarında belirttikleri gibi gelişmiş ülkelerde yaşanmayan internet bağlantısı kaynaklı teknik sorunun Türkiye’deki varlığı öğretmenlerin çevrimiçi eğitim sürecinde zorluk yaşamalarına neden olmuştur. Benzer şekilde Özdoğan ve Berkant (2020) da çevrim içi eğitim sürecinde internet problemleri ve teknik aksaklıkların yaşandığı sonucuna ulaşmışlardır. İnan (2020), çevrimiçi eğitim sürecinde kullanılan internete bağlı online eğitimin toplumdaki her bireye ulaştırılamadığını ve ulaştırılsa bile öğretmenler tarafından çeşitli güçlükler ve sorunlar ile karşılaşıldığını belirtmektedir. Ayrıca öğretmenlerin bu süreçte çocuklarla ilişki kurma, çocukların genel stresindeki artış ve kendi endişeli yaklaşımları çevrimiçi eğitime daha zor uyum sağlamalarına neden olmuştur (Jones, 2020). Tüm bu gerekçeler öğretmenlerin pandemi sürecinde zorlanmalarının nedeni olarak gösterilebilir.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre oyun etkinliklerinin yüz yüze eğitim aşamasında en kolaylaştırıcı unsur sınıf mevcudunun azlığı olarak belirtilmektedir. Yapılan çalışmalarda grup sayısının artmasına bağlı olarak oyun etkinliklerinde çeşitli kısıtlayıcı faktörlerin ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır (Anderson-McNamee, & Bailey, 2010; Bodrova, & Leong, 2005). Yıldız ve Şahin’in (2022) okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini incelediği araştırmalarında okul öncesi öğretmenleri, çevrimiçi eğitim sürecinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin daha etkili olabilmesi için sınıf mevcudunun azaltılmasına yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu belirtmişlerdir.

Çevrimiçi eğitim aşamasında ise velilerin desteği pandemi sürecinde oyun etkinliklerinin uygulanmasını kolaylaştırmıştır. Ailenin çocuğun eğitim sürecine dahil olması eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkili bir biçimde yürütülmesinde son derece önemlidir (Fantuzzo, Tighe, & Perry, 1999). Yapılan çalışmalarda anne ve babaların çocukla birlikte oyun oynamasının aile-çocuk iletişimini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır (Carlisle, Stanley, & Kemple, 2005; DiBianca Fasoli, 2014). Yıldız ve Şahin’in

(2022) okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini incelediği araştırmalarında okul öncesi öğretmenleri, çevrimiçi eğitim sürecinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin daha etkili olabilmesi için veli desteğine ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde Aktan Acar, Erbaş ve Eryaman (2021) pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini inceledikleri araştırmanın sonucunda öğretmenlerin en olumlu görüşünün veli-öğretmen işbirliği olduğu belirlenmiştir. Jones (2020) çevrimiçi eğitim sürecinin en olumlu yanının aile desteği olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin pandemi sürecindeki oyun etkinlikleri esnasında en çok başvurdukları kaynakların internet tabanlı kaynaklar olduğu tespit edilmiştir. Ünüvar vd. (2018)'nin çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin yardım ve taleplerini sosyal medya üzerinden duyurdukları sonucuna ulaşılmıştır. Yavuz ve Kert (2012) çalışmalarında okul öncesi öğretmenlerinin eğitici etkinlik düzenlenmesine yönelik internet ve sosyal medyadan yararlandıklarını tespit etmişlerdir. Alanyazındaki diğer çalışmalarda da okul öncesi öğretmenlerinin eğitsel amaçlı olarak sosyal medyayı kullandıkları ortaya konulmuştur (Avcı, 2020; Veziroğlu-Çelik vd., 2018).

COVID-19 pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliği uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelendiği bu araştırmanın sonucunda öğretmen ve araştırmacılara çeşitli öneriler sunulmaktadır. Araştırmada yüz yüze eğitim sürecinde karşılaşılan en önemli sorunun mesafe olması nedeniyle okullardaki hem açık hem kapalı oyun alanları ve bahçeler genişletilebilir. Öğretmenlerin çevrimiçi eğitim sürecinde en çok zorlandıkları konu teknik sorunlar olarak belirlenmiştir. Çevrimiçi eğitim süreçlerinde öğretmenlerin teknik sorunlarına ilişkin iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilebilir. Yüz yüze eğitim sürecini kolaylaştırmak için sınıf mevcudunun azaltılmasına yönelik gerekli düzenlemeler yapılabilir. Aile desteğinin çevrimiçi eğitimi kolaylaştırıcı etkisi dikkate alınarak aile katılımı çalışmaları genişletilebilir. Okul ve aile işbirliği konusunda yeni düzenlemeler yapılabilir. Öğretmenlerin oyun etkinliği kaynaklarının internetle sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Buna göre gelecek çalışmalarda öğretmenlerin yararlanabilmesi için çeşitli oyun etkinliği havuzları oluşturulabilir. Son olarak bu araştırma sadece öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. İlerleyen aşamalarda aileler ve çocukların o dönemdeki görüşlerini incelenerek geçmiş deneyimleri üzerine yeni araştırmalar yürütülebilir.

KAYNAKÇA

- Acar, E. A., Erbaş, Y. H., & Eryaman, M. Y. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 31-54. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1912521>
- Anderson-McNamee, J. K., & Bailey, S. J. (2010). The importance of play in early childhood development. *Montana State University Extension*, 4(10), 1-4. <http://lanefacs.pbworks.com/w/file/fetch/65563699/Importance%20of%20Play.pdf>
- Avcı, F. (2020). Okul öncesi eğitimde aile katılımının sağlanması için bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımı: WhatsApp uygulaması örneği. *Başkent University Journal of Education*, 7(2), 439-452. <http://buje.baskent.edu.tr/index.php/buje/article/view/294>
- Avcı, F., & Akdeniz, E. C. (2021). Koronavirüs (Covid-19) salgını ve uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan sorunlar konusunda öğretmenlerin değerlendirmeleri. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 3(4), 117-154.
- Benlagha, N., & Hemrit, W. (2020). Internet use and insurance growth: Evidence from a panel of OECD countries. *Technology in Society*, 62, 101289. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2020.101289>
- Bodrova, E., & Leong, D. J. (2005). The importance of play: Why children need to play. *Early Childhood Today*, 20(1), 6-7.
- Carlisle, E., Stanley, L., & Kemple, K. M. (2005). Opening doors: Understanding school and family influences on family involvement. *Early Childhood Education Journal*, 33, 155-162. <https://doi.org/10.1007/s10643.005.0043-1>
- Çavğa, A. (2021). *Covid-19 pandemi sürecinde okul öncesi dönem çocuklarının oyun ve etkinlik tercihlerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Davies, M. (1997). The teacher's role in outdoor play: preschool teachers' beliefs and practices. *Journal of Australian Research in Early Childhood Education*, 1, 10-20. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED408059.pdf>
- DiBianca Fasoli, A. (2014). To play or not to play: Diverse motives for Latino and Euro-American parent-child play in a children's museum. *Infant and Child Development*, 23(6), 605-621. <https://doi.org/10.1002/icd.1867>
- Eberle, S. G. (2014). The elements of play: Toward a philosophy and a definition of play. *American Journal of oPlay*, 6(2), 214-233. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1023799.pdf>
- Elkind, D. (2009). *The hurried child*. Da Capo Lifelong Books.

- Elmaslar, B. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin oyun algısı ve Covid-19 sürecinin çocukların oyunlarına etkisi hakkındaki görüşlerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Fantuzzo, J. W., Tighe, E., & Perry, M. (1999). Relationships between family involvement in Head Start and children's interactive peer play. *NHSA Dialog: A Research-to-Practice Journal for the Early Intervention Field*, 3(1), 60-67. https://doi.org/10.1207/s19309325nhsa0301_6
- Güler, B. İ., & Demir, E. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin riskli oyunlara yönelik görüş ve algıları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 17(02), 97-118. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.246484>
- Haight, W.L., Wang, X.-L., Fung, H.H., Williams, K., Mintz, J. (1999). Universal, developmental, and variable aspects of young children's play: A cross-cultural comparison of pretending at home. *Child Development*, 70, 1477-1488.
- İnan, H. Z. (2020). COVID-19 pandemi sürecinde okul öncesi eğitimin yeniden yapılandırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 831-849. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1156232>
- Jones, D. (2020). The Impact of COVID-19 on young children, families, and teachers. *Defending the Early Years*. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED609168.pdf>
- Kourti, A., Stavridou, A., Panagouli, E., Psaltopoulou, T., Tsoia, M., Sergeantanis, T. N., & Tsitsika, A. (2021). Play behaviors in children during the COVID-19 pandemic: A review of the literature. *Children*, 8(8), 706. <https://doi.org/10.3390/children8080706>
- Menteş, H. S., & Sarıbaş, Ş. (2022). COVID-19 pandemi sürecinde ebeveyn görüşlerine göre okul öncesi dönem çocuklarının açık hava oyun deneyimlerindeki değişimler. *Yaşadıkça Eğitim*, 36(3), 656-672. <https://doi.org/10.33308/26674.874.2022363422>
- O'Keeffe, C., & McNally, S. (2021). 'Uncharted territory': Teachers' perspectives on play in early childhood classrooms in Ireland during the pandemic. *European Early Childhood Education Research Journal*, 29(1), 79-95. <https://doi.org/10.1080/1350293X.2021.187.2668>
- Özdemir, A., & Ramazan, O. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin oyuna ilişkin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 298-308. http://jret.org/FileUpload/ks281142/File/29.adak_ozdemir.pdf
- Özdemir, S. A., & Yıldırım, S. (2022). Okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde yüz yüze eğitimde yaşadığı problemler üzerine uygulamalı bir çalışma. *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(9), 38-50. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2592229>
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Rentzou, K., Slutsky, R., Tuul, M., Gol-Guven, M., Kragh-Müller, G., Foerch, D. F., & Paz-Albo, J. (2019). Preschool teachers' conceptualizations and uses of play across eight countries. *Early Childhood Education Journal*, 47, 1-14. <https://doi.org/10.1007/s10643.018.0910-1>
- Russell, W., & Stenning, A. (2020). Beyond active travel: Children, play and community on streets during and after the coronavirus lockdown. Cities Health 2020. *Special Issue: COVID-19*.
- Sandberg, A. (2002). Preschool teacher's conceptions of computers and play. *Information Technology in Childhood Education Annual*, 2002(1), 245-262. <https://www.learntechlib.org/primary/p/10766/>.
- Sandberg, A., & Pramling-Samuelsson, I. (2005). An interview study of gender difference in preschool teachers' attitudes toward children's play. *Early Childhood Education Journal*, 32, 297-305. <https://doi.org/10.1007/s10643.005.4400-x>
- Tuğrul, B., Ertürk, H. G., Özen Altınkaynak, Ş., & Güneş, G. (2014). Oyunun üç kuşaktaki değişimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 27(1), 1-16.
- Tuğrul, B., Metin Aslan, Ö., Ertürk, G., & Altınkaynak, Ş. Ö. (2014). Analysis of preschool teachers' and six years old children's views on play. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 101-116. <https://doi.org/10.17679/iuefd.05509>
- UNESCO. Launch of "Winning Indoors" to Help Children Stay Healthy During the Covid-19 Pandemic. 2020. <https://en.unesco.org/news/launch-winning-indoors-help-children-stay-healthy-during-covid-19-pandemic> adresinden erişildi.
- Ünüvar, P., Çalışandemir, F., & Tagay, Ö. (2018). Sosyal medyada mesleki dayanışma: okul öncesi öğretmenlerinin mesleki yardım talepleri. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 3(4), 22-32. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijoeec/issue/37148/423065>
- Veziroğlu Çelik, M., Acar, İ. H., Bilikci, C. A., Şahap, G., & Yalvaç, B. M. (2018). Çocuk, teknoloji ve medya: okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin görüşleri üzerine bir çalışma. *Turkish Studies (Elektronik)*. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.12945>
- Yavuz, M., & Kert, S. B. (2012). Okul öncesi öğretmenlerinin sosyal medya araçlarına yönelik tutumlarının teknoloji

kabul modeline göre incelenmesi. https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/55728863/02_Metin_Yavuz_Bildiri_-libre.pdf?151.791.8042=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DOKUL_ONCESI_OGRETMENLERININ_SOSYAL_MEDYA.pdf&Expires=168.502.7270&Signature=a8ZrXrrVl89qnBUUdxErnpJvsUYoOt1QpOrhGcGzt4Ky7~tJAQ9WDf~oETNffApyzLyIhuwKSaPL2x-ZQ7Zl0ZcdkeK4kcxegytN6f39XDQz-I-uXSSX9j3227705NL7VWYUYk0pcLRymnZ-66AyygX8a~C9JDOP8jmMSleAp1BsetjH1S0KfXYWGWcyg64Sk3vdyxA3rt9IS4j2a-LxAexPJfBo4Oor81njfWWjWLEAKLH8WPYXJ2cTU4BEut-gDh706Uny3LyIkNWVifZhRK0guwwuyrIjGFZ~kdAJcp~Lrq4rZ0FCwi3rkEVfUA6exIZsDHjjlKABoIp6mtVk-Vg__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA adresinden erişildi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, E., & Şahin, K. (2022). Covid-19 pandemisi sürecinde okul öncesi öğretmenleri: Yaşanan sorunlar. *Eğitim Bilim ve Araştırma Dergisi*, 3(1), 33-57. <https://doi.org/10.54637/ebad.1026646>

Play Activities in the COVID-19: An Evaluation from the Perspective of Preschool Teachers

Hilal YILMAZ , Rengin ZEMBAT

Introduction and purpose

It is thought that it is important to determine the opinions of preschool teachers, who are the people with whom children communicate socially after their families, about game activities and practices in the face-to-face and online education process. Determining the opinions of pre-school teachers about the play activities in this process will contribute to the regulation of the content of the education programs to be created in the future and the educational activities offered to children. The results to be obtained from here will help determine the needs of the teachers in the planning and implementation stages of the game activities will be determined and solve possible. For all these reasons, the aim of this research is to examine the opinions of preschool teachers who continued their education and training activities through face-to-face and distance education during the COVID-19 process, about the practices of game activities in this process.

Literature Review

For the child, play and playing are an exploration and take place in various forms in every moment of the child's life. However, with the development of technology, some changes have been observed in the type and content of the game until today. Children playing in the street begin to play at home over time, and children playing at home tend to use technological devices (Tuğrul, Ertürk, Özen Altınkaynak, & Güneş, 2014). With the COVID-19 pandemic process, this situation has increased due to the use of technological devices in the conduct of educational activities. It is seen that the game has changed with the changes in the daily lives of children during the COVID-19 epidemic. Issues have been raised regarding reduced opportunities for learning and play for children due to school closures, house arrest, social distancing, and lack or limited access to outdoor activities (UNESCO; Russell & Stenning, 2020).

Undoubtedly, this process has some effects on the development and behavior of children (Jones, 2020). However, playing games continues to take place in life as an unchanging reality. In addition, play has a crucial role in supporting children's development and learning during the global COVID-19 crisis. It is known that preschool teachers who continue their education during the pandemic process support children's playing and aim to transform this process into an efficient way (Kourti et al., 2021). Of course, with the effect of the pandemic, there are various changes in the lives of children in the field of play, as in many areas.

Methodology

This study, which was carried out to determine the opinions of preschool teachers about the practices of play activities during the pandemic process, was carried out with the descriptive analysis technique, one of the qualitative research methods. Descriptive analysis is the type of analysis adopted when the theoretical framework of the research is already known. The study group of the research consists of 19 pre-school teachers selected by easily accessible sampling method, working in pre-school education institutions in Kadıköy, Üsküdar, Eyüp and Kağıthane districts of Istanbul in the 2020-2021 academic year.

Results, conclusion and suggestions

Preschool teachers stated that they mostly included game activities both in face-to-face education and online education stages of the pandemic process. When the factors that pre-school teachers have the most difficulty with are examined, it is determined that they encounter distance in face-to-face education and technical problems in the online education process. Considering the ways to prevent the transmission of the COVID-19 virus, the distance, which is among the rules to be followed, has negatively affected the face-to-face play process of children. According to another result of the research, the most facilitating factor in the face-to-face education phase of game activities is stated as the small number of classrooms. In the online education phase, the support of the parents facilitated the implementation of game activities during the pandemic process. As a result of the research, it has been determined that the most commonly used resources by teachers during the game activities during the pandemic process are internet-based resources. As a result of this study, which examines the opinions of preschool teachers on play activity practices during the COVID-19 pandemic process, various suggestions are offered to teachers and researchers. Since the most important problem encountered in the face-to-face education process in the research is distance, both indoor and outdoor playgrounds and gardens in schools can be expanded. The most difficult issue for teachers in the online education process was determined as technical problems. Improvement studies can be carried out regarding the technical problems of teachers in online education processes. Necessary arrangements can be made to reduce the class size in order to facilitate the face-to-face education process. Family involvement studies can be expanded by considering the facilitating effect of family support on online education. New arrangements can be made for school and family cooperation. It has been determined that teachers' game activity resources are limited to the internet. Accordingly, various game activity pools can be created for teachers to benefit from in future studies. Finally, this research was evaluated only in line with the opinions of teachers. In future studies, further research on past experiences can be carried out by examining the views of families and children at that time.

Bu makaleye atıf yapmak için / To cite this article:

Yılmaz, H. & Zembat, R. (2023) COVID-19 Pandemi Sürecinde Oyun Etkinlikleri: Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bakış Açısından Bir Değerlendirme. *Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3 (Özel Sayı): e45–e55. Doi: 10.55008/te-ad.1306754